

الله الزم محمد

معاونت پژوهش و فناوری

به نام خدا

مشور اخلاق پژوهش

بیاری از خداوند سبحان و اعتقاد به این که عالم محضر خداست و همواره ناظر بر اعمال انسان و به منظور پاس داشت مقام بلند دانش و پژوهش و نظریه اهمیت جایگاه دانشگاه در اعتلای فرهنگ و تمدن بشری، مادران شبخیمان و اعضاء هیات علمی واحد های دانشگاه آزاد اسلامی متعهد می گردیم اصول زیر را در انجام فعالیت های پژوهشی مد نظر قرار داده و از آن تخلفی نکنیم:

- ۱- اصل برائت: التزام به برائت جویی از هرگونه رفتار غیر حرفه ای و اعلام موضع نسبت به کسانی که حوزه علم و پژوهش را به مثابه های غیر علمی می آلائند.
- ۲- اصل رعایت انصاف و امانت: تعهد به اجتناب از هرگونه جانب داری غیر علمی و حفاظت از اموال، تجهیزات و منابع در اختیار.
- ۳- اصل ترویج: تعهد به رواج دانش و اشاعه نتایج تحقیقات و انتقال آن به همکاران علمی و دانشجویان به غیر از مواردی که منع قانونی دارد.
- ۴- اصل احترام: تعهد به رعایت حریم ها و حرمت ها در انجام تحقیقات و رعایت جانب تعد و خودداری از هرگونه حرمت شکنی.
- ۵- اصل رعایت حقوق: التزام به رعایت کامل حقوق پژوهشگران و پژوهیدگان (انسان، حیوان و نبات) و سایر صاحبان حق.
- ۶- اصل رازداری: تعهد به صیانت از اسرار و اطلاعات محرمانه افراد، سازمان ها و کشور و کلیه افراد و نهاد های مرتبط با تحقیق.
- ۷- اصل حقیقت جویی: تلاش در راستای پی جویی حقیقت و وفاداری به آن و دوری از هرگونه پنهان سازی حقیقت.
- ۸- اصل مالکیت مادی و معنوی: تعهد به رعایت کامل حقوق مادی و معنوی دانشگاه و کلیه همکاران پژوهش.
- ۹- اصل منافع ملی: تعهد به رعایت مصالح ملی و در نظر داشتن پیشبرد و توسعه کشور در کلیه مراحل پژوهش.

دانشگاه آزاد اسلامی
واحد تهران مرکزی
دانشکده هنر و معماری (گروه نمایش)
پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M.A)

گرایش: کارگردانی

عنوان:

صورت بندی تئاتر کرمان (۱۳۶۰ - ۱۳۸۰)

(براساس نظریه پی یر بوردیو)

استاد راهنما:

جناب آقای امیر دژاکام

استاد مشاور:

جناب آقای اردشیر صالح پور

پژوهشگر:

نادر فلاح مبرمی

بهار ۹۱

تقدیر و تشکر

سپاسگزارم از همه عزیزانی که بدون یاری آنان این نوشته به جایی نمی رسید :

اساتید محترم آقایان امیر دژاکام و اردشیر صالح پور با همه بزرگواری هایشان

دکترو حیدطلوعی با آنسختی و تیریش

استاد یداله آقا عباسی

پیشکسوتان تئاتر کرمان

دکتر بهرنگ صدیقی

پوریا قلی پور

و

همسر صبورم

تعهذنامه اصالت پایان نامه کارشناسی ارشد

اینجانف نادر فلاح میرمی دانش آموخته مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته به شماره دانشجویی ۸۸۰ ۸۳۸۸۹۰۰۰ در رشته کارگردانی نمایش که در تاریخ ۹۱/۲/۲۷

از پایان نامه خود تحت عنوان: صورت بندی تئاتر کرمان (۱۳۶۰-۱۳۸۰) (براساس نظریه پی یر بوردیو)

بدینوسیله متعهد می شوم:

- ۱- این پایان نامه حاصل تحقیق و پژوهش انجام شده توسط اینجانف بوده و در مواردی که از دستاوردهای علمی و پژوهشی دیگران (اعم از پایان نامه، کتاب، مقاله و ...) استفاده نموده ام، مطابق ضوابط و رویه های موجود، نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آن را در فهرست ذکر و درج کرده ام.
- ۲- این پایان نامه قبلا برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی هم سطح، پایین تر یا بالاتر در سایر دانشگاهها و موسسات آموزش عالی ارائه نشده است.
- ۳- چنانچه بعد از فراغت از تحصیل، قصد استفاده و هرگونه بهره برداری اعم از چاپ کتاب، ثبت اختراع و ... از این پایان نامه داشته باشم، از حوزه معاونت پژوهشی واحد مجوزهای مربوطه را اخذ نمایم.
- ۴- چنانچه در هر مقطع زمانی خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را بپذیرم و واحد دانشگاهی مجاز است با اینجانف مطابق ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت ابطال مدارک تحصیلی ام هیچگونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی:

تاریخ و امضا:

بسمه تعالی

در تاریخ: ۹۱/۲/۲۷

دانشجوی کارشناسی ارشد آقای نادر فلاح مبرمی از پایان‌نامه خود دفاع نموده و با نمره ۱۸ تمام به حروف هجده تمام و با درجه عالی مورد تصویب قرار گرفت.

امضاء استاد راهنما

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	مقدمه

فصل اول : کلیات طرح

۳	۱-۱ بیان مسئله
۵	۲-۱ هدفهای تحقیق
۶	۳-۱ اهمیت موضوع تحقیق و انگیزش انتخاب آن
۷	۴-۱ سئوالها و فرضیه های تحقیق

فصل دوم : آشنایی با پی یر بوردیو و نظریه میدانهای اجتماعی

۹	مقدمه
۱۱	۱-۲ آشنایی با پی یر بوردیو
۲۸	۲-۲ نظریه میدانهای اجتماعی

فصل سوم : روش شناسی تحقیق (متدولوژی)

۳۶	مقدمه
۳۷	۱-۳ ساختارگرایی تکوینی

فصل چهارم : تجزیه و تحلیل یافته های تحقیق

مقدمه	.....	۴۰
۱-۴ معرفی مختصر کرمان و تاریخچه تئاتر آن	.....	۴۰
۲-۴ درباره تاریخچه نمایش و تئاتر در کرمان	.....	۴۲
۳-۴ دلیل اهمیت دهه های شصت تا هشتاد	.....	۴۵
۴-۴ معرفی مهمترین تئاترهای تولید و اجرا شده در شهر کرمان از ۱۳۶۰ تا ۱۳۸۰	.....	۴۶

فصل پنجم : نتیجه گیری و پیشنهادات

۱-۵ تحلیل و نتیجه گیری	.....	۶۹
۲-۵ معرفی یداله آقاعباسی و جایگاه او در قطب بندی میدان	.....	۷۹
منابع و مآخذ	.....	۸۸
ضمائم	.....	۹۱

مقدمه

این پایان نامه کوشیده است تا با بهره بردن از نظریه میدانهای اجتماعی پی یر بوردیو به مطالعه و بررسی میدان تولید تئاتر کرمان در یک دوره زمانی بیست ساله از ۱۳۶۰ تا ۱۳۸۰ پردازد؛ در این رهگذر ابتدا به معرفی کلیاتی در خصوص علم جامعه شناسی و پیوند آن با هنر و خصوصا تئاتر پرداخته و تلاشهایی را که در مسیر مقوله جامعه شناسی هنر صورت گرفته به صورت اجمالی معرفی نموده؛ در ادامه به معرفی پی یر بوردیو و نظریه میدان های اجتماعی وی پرداخته و پس از آن خلاصه ای از روند شکل گیری تئاتر در کرمان را ارائه نموده و هنرمندانی را که در این دو دهه آثار نمایشی تولید نموده اند معرفی کرده ایم.

در یک فصل مجزا تلاش شده است تا بر اساس نظریه بوردیو به صورت بندی میدان تولید تئاتر در آن سالها پرداخته و متناسب با موضع گیریهای مختلف، قطب بندی میدان و مناسبات موجود در آن ترسیم گردد؛ سپس با معرفی یکی از معتبرترین هنرمندان تئاتر کرمان به موضع گیریهای وی در میدان پرداخته و قطبی از اقطاب میدان را که ایشان در آن جایگاه مستقر می شوند مورد تحلیل و بررسی قرار داده ایم.

در پایان با جمع بندی تمام مطالب، نتیجه پژوهش را مورد بررسی قرار داده ایم.

فصل اول : کلیات طرح

۱-۱ بیان مسئله

به یقین هنر امروز ایرانی - اگر بتوان در جهان هجوم رسانه ها و شکست مرزها ، برای هنر زمان و مکان ویژه ای متصور شد - می تواند از اندیشه ها و نظریه پردازیهای خردورزان عرصه های دیگر علوم بشری از جمله جامعه شناسی بهره های فراوان ببرد و بر عیار خود بیافزاید ؛ و در این میان پی ر بوردیو یکی از مطرح ترین نظریه پردازان جامعه شناسی هنر به حساب می آید که در میان بیش از سیصد اثری که برای او بر شمرده اند " هنر " یکی از مهمترین مسائلی است که به آن پرداخته و آثاری چون « قواعد هنر » (۱۹۹۲) ، دو پژوهش میدانی به سفارش کداک در مورد کاربردهای اجتماعی عکاسی و یکی هم تحت عنوان «عشق به هنر» درباره موزه های هنر اروپایی و مخاطبانشان (۱۹۶۶) به سفارش موزه های اروپا ، و همچنین سخنرانی ها و مقاله های بسیاری درباره تلویزیون ، ادبیات ، ژورنالیسم و هنرمند ... بخشی از میراثی است که او برای جامعه شناسی هنر به جا گذاشته است .

صورت بندی میدانهای اجتماعی یکی از معتبرترین نظریه های جامعه شناسی معاصر است که شایستگی و اعتبارش را لاقلاً از دو جنبه به خوبی می توان تایید کرد اول اینکه این نظریه را اندیشمندی به جهان معرفی کرده است که او را در ردیف تاثیرگذارترین خردورزان دوران اخیر قرار

می دهند و دوم آنکه این نظریه در بسیاری از جوامع به ویژه جوامع در حال توسعه مورد آزمایش قرار گرفته و نتایج مفیدی را برای آنها در بر داشته است .

وقتی بورديو از مناسبات توليد های هنري با عرصه های ديگر اجتماعي سخن به ميان می آورد و تحلیلی که از توليد کنندگان هنر ارائه می دهد در دو شکل «هنر برای هنر» و «هنر برای بازار» است ، از جامعه ای سخن به ميان می آورد که در آن برای هنر، بازاری هست و مشتریان دائمی که اقتصادش را تامین می کنند ، که این نوع هنر با همه جذابیتهايش می تواند در مقابل جاذبه های هنر خاص (هنر برای برگزیدگان) قد علم کند ؛ شرایطی که با شرایط توليد تئاتر در ایران و خصوصا در شهرستانی مثل کرمان هزاران فرسنگ فاصله دارد ؛ اما بررسی دوره ای از تئاتر یک شهرستان بر اساس این نظریه ، از چند جهت می تواند مفید فایده باشد . اول اینکه جامعه شناسی یک علم است و تحلیل علمی هر پدیده ای و بالطبع تئاتر ، در هر مقطع از زمان و مکان می تواند به فهم و درک دقیق تر و شفاف تر آن پدیده کمک نماید و همچنین باعث خواهد شد تا از اظهار نظرهای احساساتی و کلی نگرینهای بی پایه و اساس پیشگیری شود . دوم اینکه تئاتر کرمان پس از سالهای پیروزی انقلاب یک نمونه نوعی و به قول معروف مشت نمونه خرواری است از کل فرآیند تئاتر کشور ، چرا که تمام مسائلی را که تئاتر کرمان در آن سالها با آن مواجه بوده است را می توان کم و بیش مسئله تمام تئاتر کشور هم به حساب آورد ؛ از جهت دیگر ترسیم میدان تئاتر و مشخص کردن جایگاه هر هنرمندی بر اساس نوع عملکردش ، احتمالا می تواند تصویری را برای کسانی که تازه پا به این عرصه می گذارند ارائه نماید تا با دقت بیشتری به مسیر خود ادامه دهند و نسبت به پیدا کردن جایگاه و موقعیت خود در یک میدان اجتماعي با آگاهی و هوشیاری بیشتری عمل نمایند . اما مهمتر از همه اینها فقری است که در زمینه پژوهشهای جامعه شناختی با موضوع هنر و خصوصا تئاتر

احساس می شود که به راحتی با مراجعه به کتابها و منابع اندکی که در این زمینه چاپ شده است می توان به پیکره ی نحیف جامعه شناسی تئاتر پی برد ؛ بنابراین شاید چنین پژوهش هایی بتواند به پهنای میدان تئاترایران بیافزاید و به توسعه این هنر که هنری تمام و کمال اجتماعی است کمک نماید

۲-۱ هدفهای تحقیق

الف - گسترده تر کردن حوزه مطالعات تئاتر در ایران

چنانکه پیش از این نیز اشاره شد برخورد علمی و پژوهشی در جهان معاصر شبیه به جراحی ، درمان و تضمین بقای هر پدیده ای است و هنر زنده و پویای تئاتر نیز از این قاعده مستثنا نیست ، از طرفی سرزمین در حال توسعه ایران امروزه بیش از هر زمان دیگری نیازمند استقرار خردورزی و اندیشه مداری است و در این میان ، پژوهش بررسی میدان تئاتر کرمان نیز سعی کرده است تا در مسیر مطالعه پدیده های فرهنگی گام کوچک و بی ادعایی بردارد و امیدوار است بتواند کمی به اضافه وزن تئاتر معاصر ایران کمک نماید .

ب - آزمودن یک نظریه علمی مدرن با شرایط بخشی از تئاتر معاصر ایران

نظریه بوردیو یک نظریه عام است که در هر شرایط و موقعیتی قابل تطبیق است با این تفاوت که در هر شرایطی نتایجی مختلف را در پی خواهد داشت ، به همین دلیل است که خود بوردیو نیز گاه به سراغ عکاسی می رود و گاه ادبیات را با معیارهای نظری خود به چالش می کشد و هر بار نیز جوابهای تازه ای را کشف می کند ، او در یک سخنرانی در ژاپن متفکرین اجتماعی این سرزمین را دعوت می کند تا پدیده های اجتماعی شان را با این نظریه بررسی کنند و جوابهای خود را پیدا کنند

؛ چنانکه در نظریه های اندیشمندان عالم تئاتر هم چنین ارجاعاتی را گاه شاهد هستیم ، آنجا که استانیسلاوسکی از هر بازیگر و معلم تئاتری می خواهد تا سیستم او را آنچنان که خود درک و دریافت می کند به اجرا در آورد و یا گروتفسکی که هیچ اصراری بر تقلید از اجراهای خود در تئاتر را ندارد و تاکید فراوان می کند که دیگران چشم اندازهای خود را در مسیری که او در پیش نهاده کشف کنند ؛ بنابراین مطالعه تئاتر کرمان که بخشی از تئاتر معاصر ایران به حساب می آید براساس یک نظریه اجتماعی می تواند نتایج متفاوتی را برای جامعه ما در پی داشته باشد .

۱-۳ اهمیت موضوع تحقیق و انگیزش انتخاب آن

مطالعه جامعه شناسی تئاتر اگر چه در مقایسه با کشورهای غربی نه چندان قدیمی و نه چندان پیوسته و جدی به نظر می آید اما با این وجود مقدمه مناسبی است برای ورود به بررسی پدیده ای که قصد داریم آن را تحت عنوان میدان تولید تئاتر در کرمان سالهای شصت تا هشتاد مورد مطالعه قرار دهیم . بررسی جامعه شناختی این میدان که کنشگران عمده آن در زمانه خود بعنوان نسل تازه ای با ایده ها و آرمانهای خاص زمانه خود وارد عرصه تولید نمایش شده و علاوه بر چالشهایی که با نسل پیش از خود داشته اند ، با برخی از قواعد بازی سایر کنشگران میدان نیز درگیر بوده اند و همچنین در مناسباتشان با حوزه های دیگر قدرت نیز اختلاف نظرهایی داشته و عملکردهای متفاوت و گاه متناقضی نیز از آنان سر زده است می تواند نمونه نوعی مناسبی برای تحلیل تاثیرات اجتماعی سایر میدانها و حوزه ها بر رویکرد جماعتی به نام تولید کنندگان نمایش و تئاتر در بخشی از جامعه معاصر ایران باشد. بنابراین این نوشتار امیدوار است که بتواند :

الف - به ترویج و توسعه بینش علمی به هنر به ویژه از منظر جامعه شناسی بپردازد و از این رهگذر به هنر تئاتر خدمتی نماید.

ب - بر اهمیت تئاتر شهرستانها تاکید بگذارد و یادآوری نماید که این میدان اجتماعی پدیده ای زنده است که با اعتنا بیشتر و بر طرف کردن هر نوع تبعیضی از آن ، می توان به بهبود عملکرد کنشگران این عرصه و بالا بردن سطح مشارکت و آگاهی آنان در جامعه کمک نمود.

۴-۱ سئوالها و فرضیه های تحقیق

اول : میدان تولید تئاتر کرمان در سالهای شصت تا هشتاد از نظرگاه جامعه شناسانه چگونه بوده است ؟

دوم : بررسی میدان تولید تئاتر در آن سالها بر اساس نظریه بوردیو تا چه حد می تواند بر کار تولید

کنندگان تئاتر در آینده تاثیر داشته باشد ؟

سوم : با آزمودن میدان تولید تئاتر کرمان در قالب نظریه بوردیو چه نتایجی به دست خواهد آمد ؟

فصل دوم

آشنایی با پی‌یر بوردیو و نظریه

میدانهای اجتماعی

مقدمه

به طور کلی در عرصه مطالعه و نظریه پردازی جامعه شناسی دو نوع رویکرد همیشه مورد مناقشه و جدال بوده است یکی نظرگاه و شیوه کسانی است که سوژه اجتماعی خود را بیشتر به صورت ذهنی مورد مطالعه قرار داده و از دور رویدادها و وقایع را مورد تجزیه و تحلیل قرار می دهند و دیگری روش پژوهشگران و اندیشمندانی است که بر وقایع عینی و مطالعات دقیق میدانی تکیه دارند و از نظرپردازیهای صرفاً ذهنی پرهیز می کنند.

پی یر بوردیو^۱ از جمله نظریه پردازانی است که همواره درگیر و دار عمل گرایی و به اصطلاح سوختن در کوره حوادث و رویدادها عقایدش را بارور نموده و بزرگترین ویژگی وی همین تلاش برای برطرف کردن دوگانگی های کار صرفاً ذهنی و یا کار عینی و عملی مطلق است ؛ وقتی از نظریه های اوسخن به میان می آوریم در حقیقت به کشف روابط بین سلسله ای از واژه ها خواهیم پرداخت که یا خود او ابداع کرده است و یا به نوعی با دستگاه جامعه شناسی او ارتباط دارد ، واژه های مثل "نظامهای سلطه" ، "قدرت" ، "مشروعیت" ، "تمایز" ، "تشخص" ، "میدان" ، "ریختار" ، "خشونت نمادین" ، "سرمایه" و غیره که هر کدام راه به جایی دارد ؛ گاه در تبار شناسی

---

^۱Bourdieu , pierre

یک واژه به مارکس^۲ می‌رسیم و سرمایه‌ای را که او مد نظر داشته به صورت گسترده‌تری از سوی بوردیو بازشناسی می‌کنیم و گاه به ساختگرایی آلتوسر^۳ بر می‌خوریم و درک تازه‌ای از نظریه‌های او پیدا می‌کنیم.

به طور کلی می‌توان گفت ردیابی واژه‌های بوردیوی است که دستگاه علمی او را به ما معرفی خواهد نمود و مفاهیم تازه‌ای را که شباهتها و تفاوت‌های زیادی با نظریه‌های جامعه‌شناسان دیگر دارد به وجود می‌آورد.

---

^۲ کارل هاینریش مارکس، فیلسوف و نظریه پرداز اهل کشور پروس (۱۸۱۸-۱۸۸۳). نوشته‌های او حوزه‌های گوناگونی را در بر می‌گیرد اما از آنجا که خود وی همواره علاقه مند بود تا مسائل اقتصادی را با نهادهای اجتماعی مربوط سازد بیشتر خود را اقتصاددان می‌دانست تا جامعه‌شناس؛ با این وجود امروزه حتی سخت‌ترین منتقدان وی نیز به بینش غنی جامعه‌شناسانه آثار او معترفند و کارهایش را در پیشرفت جامعه‌شناسی مهم می‌دانند.

^۳ آلتوسر در سال ۱۹۱۸ در الجزایر به دنیا آمد. مطالعات خود را بعد از جنگ جهانی دوم به اتمام رساند و استاد فلسف شد. در ۱۹۴۸ به طور رسمی به عضویت حزب کمونیست فرانسه درآمد و از آن زمان به بعد به عنوان یک چهره سیاسی و همچنین مفسر آثار مارکس شناخته شد. او در اکتبر ۱۹۹۰ در حومه پاریس در گذشت.

۱-۲ آشنایی با پی یر بوردیو

"تمام میراث علمی من از این عقیده مایه گرفته است که منطق عمیق دنیای اجتماع را نمی توان به چنگ آورد مگر اینکه در ویژگی های یک واقعیت تجربی که به لحاظ تاریخی زمان و مکان مشخص دارد ، غور کنیم ؛ ... بر این مبنا ، تحلیل فضای اجتماعی ، آن گونه که من آن را با تکیه بر فرانسه ی دهه ی هفتاد پیشنهاد می کنم ، یک تاریخ مقایسه ای است که به زمان حال هم قابل کاربست است ، یک انسان شناسی مقایسه ای

است که به یک مورد خاص فرهنگی تمسک می کند برای اینکه سرانجام بتواند یک ساختار ثابت را

از متغیرهای مشاهده شده استخراج کند . "[بوردیو پی یر ، نظریه کنش ص ۲۸]

پی یر بوردیو جامعه شناس فرهنگ است و چهره ی شاخص جامعه شناسی در حوزه ی مطالعات فرهنگی به حساب می آید . مطالعات فرهنگی جریانی در حوزه ی علوم اجتماعی است که از چند دهه ی گذشته آغاز شده ، و عموماً شامل تحلیلهای بین رشته ای است ؛ مطالعات فرهنگی شامل زیرشاخه های فلسفه ی فرهنگ ، اقتصاد فرهنگی ، جامعه شناسی فرهنگ ، پدیدارشناسی فرهنگ و ... می باشد که ویژگی آن در این است که در حوزه نظریه ها و روشهای یک رشته باقی نمی ماند . از طرف دیگر بوردیو را می توان از معدود جامعه شناسانی به حساب آورد که به طور جدی به پدیده هنر پرداخته و آثار متعددی را در این زمینه به ثبت رسانده است .

او در سال ۱۹۳۰ در دهکده "دانگن" واقع در ارتفاعات "سلسله جبال پی رنه" در فرانسه متولد شد . در پاریس و در "اکول نرمال سوپریور" فلسفه خواند و پس از اخذ مدرک یکسال به عنوان معلم کار کرد. در جریان جنگ استقلال الجزایر در سال های ۱۹۵۸-۱۹۶۲ و زمانی که در ارتش فرانسه خدمت می کرد ، تحقیق انسانشناسی انجام داد که مبنای شهرت جامعه شناختی او شد . از ۱۹۶۰ در "سوربون" به تدریس فلسفه پرداخت و در سال ۱۹۶۴ رئیس پژوهش های "مدرسه مطالعات عالی علوم اجتماعی" شد و از سال ۱۹۸۲ کرسی جامعه شناسی "کالژ دو فرانس" را در اختیار داشت به موازات همین پست در دانشگاه های آمریکا [پرینستون ، هاروارد ، شیکاگو] و دانشگاههای آلمان [ماکس پلانک ، برلین] نیز تدریس کرد. بورديو در سال ۱۹۶۸ به "مرکز جامعه شناسی اروپا" رفت ، جایی که تا زمان مرگش ریاست آن را بر عهده داشت. در سال ۱۹۷۵ مجله بین رشته ای را پایه گذاشت که از طریق آن ، تلاش می کرد تا احکام کلی پذیرفته شده در آثار جامعه شناختی را در ضمن پای بندی به دقت علمی جامعه شناسی ، تغییر دهد. در سال ۱۹۹۳ مدال "مرکز ملی تحقیق علمی" ، سال ۱۹۹۶ "جایزه گافمن" را از "دانشگاه کالیفرنیا برکلی" و در سال ۲۰۰۲ مدال "انجمن انسانشناسی سلطنتی" را دریافت کرد.

به تعبیری شاید بتوان بورديو را پر نفوذترین و مهم ترین جامعه شناس فرانسوی بعد از دورکیم^۴ به حساب آورد ، او تلاش می کرد تا ایده های نظری خود را با تحقیق تجربی که در زندگی روزمره

---

^۴ امیل دورکیم (۱۹۱۷- ۱۸۵۸) فیلسوف و جامعه شناس فرانسوی . در سال ۱۸۹۳ تز دکترای خود یعنی تقسیم کار اجتماعی و رساله لاتین وی درباره مونتسکیو منتشر شد. قواعد روش جامعه شناسی ، خودکشی و صور ابتدایی زندگی دینی از دیگر آثار او به حساب می آیند. دورکیم برای آنکه جامعه شناسی را از فلسفه دور کندو آن را یک نظام جداگانه معرفی نماید ، موضوع و قلمرو جامعه شناسی را " امور اجتماعی " می خواند . نخستین اصل مشهور جامعه شناسی دورکیم چنین است : " واقعتهای اجتماعی را همچون اشیا مطالعه کنید " مراد او از این گفته آن است که زندگی اجتماعی را می توان با همان دقتی که اشیا یا رویدادها را در طبیعت مطالعه می کنیم تحلیل کرد.[جامعه شناسی ، نویسنده آنتونی گیدنز ، ترجمه منوچهر صبوری ، نشر نی ، چاپ بیست و دوم ، ۱۳۸۷ ، صفحه [۷۵۱]